

Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

lotewski

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki

Swipe to change

Krajowe sądy powszechne

Łotwa

W niniejszej części zawarto informacje na temat organizacji sądów powszechnych na Łotwie.

Sądy powszechne – wstęp

Wymiar sprawiedliwości na Łotwie sprawują **sądy miejskie/rejonowe** (*rajona/pilsētas tiesas*), **sądy okręgowe** (*apgabaltiesas*) oraz **Sąd Najwyższy** (*Augstākā tiesa*).

Na Łotwie w **sprawach cywilnych i karnych** orzeka 40 sądów, które są podzielone na **trzy instancje**: 34 sądy miejskie/rejonowe, pięć sądów okręgowych i Sąd Najwyższy.

Na Łotwie funkcjonują następujące sądy miejskie/rejonowe.

Na obszarze właściwości **Sądu Okręgowego dla Kurlandii** (*Kurzemes apgabaltiesa*):

Sąd Rejonowy w Goldyndze (*Kuldīgas rajona tiesa*);

Sąd w Lipawie (*Liepājas tiesa*);

Sąd Rejonowy w Saldus (*Saldus rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Talsi (*Talsu rajona tiesa*);

Sąd w Windawie (*Ventspils tiesa*).

Na obszarze właściwości **Sądu Okręgowego dla Łatgalii** (*Latgales apgabaltiesa*):

Sąd Rejonowy w Balvi (*Balvu rajona tiesa*);

Sąd w Dyneburgu (*Liepājas tiesa*);

Sąd Rejonowy w Krasławie (*Krāslavas rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Lucynie (*Ludzas rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Preili (*Preiļu rajona tiesa*);

Sąd w Rzeżycy (*Rēzeknes tiesa*).

Na obszarze właściwości **Sądu Okręgowego dla miasta Rygi** (*Rīgas apgabaltiesa*):

Sąd Miejski w Jūrmale (*Jūrmalas pilsētas tiesa*);

Sąd Rejonowy w Ogrze (*Ogres rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy dla miasta Rygi, rejon Centrum (*Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy dla miasta Rygi, rejon Kurlandia (*Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy dla miasta Rygi, rejon Łatgalia (*Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa*);

Sąd Rejonowy dla miasta Rygi, rejon Liwonia (*Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa*);

Sąd Rejonowy dla miasta Rygi, rejon Semigalia (*Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa*);

Sąd Rejonowy dla miasta Rygi, rejon Północ (*Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Rydze (*Rīgas rajona tiesa*);

Sąd w Siguldzie (*Siguldas tiesa*).

Na obszarze właściwości **Sądu Okręgowego dla Liwonii** (*Vidzemes apgabaltiesa*):

Sąd Rejonowy w Marienburgu (*Alūksnes rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Kiesiu (*Cēsu rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Łabędziewie (*Gulbenes rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Limbaži (*Limbažu rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Madonie (*Madonas rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Wałku (*Valkas rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Valmierze (*Valmieras rajona tiesa*).

Na obszarze właściwości **Sądu Okręgowego dla Semigalii** (*Zemgales apgabaltiesa*):

Sąd Rejonowy w Aizkraukle (*Aizkraukles rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Bausce (*Bauskas rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Dobele (*Dobeles rajona tiesa*);

Sąd w Jelgawie (*Jelgavas tiesa*);

Sąd Rejonowy w Jēkabpils (*Jēkabpils rajona tiesa*);

Sąd Rejonowy w Tukums (*Tukuma rajona tiesa*).

Sądowe postępowania administracyjne prowadzą:

Rejonowy Sąd Administracyjny (*Administratīvā rajona tiesa*);

Okręgowy Sąd Administracyjny (*Administratīvā apgabaltiesa*);

Wydział Spraw Administracyjnych Senatu Sądu Najwyższego (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments*).

Właściwość miejscowa **Rejonowego Sądu Administracyjnego** oraz **Okręgowego Sądu Administracyjnego** obejmuje całe terytorium administracyjne Łotwy. W ramach Rejonowego Sądu Administracyjnego działa pięć oddziałów – po jednym dla każdego okręgu sądowego – w Rydze, Jelgawie, Rzeżycy, Valmierze i Lipawie.

Właściwość rzeczowa

Zgodnie z **kodeksem postępowania karnego (Kriminālprocesa likums)** sąd miejski/rejonowy rozpoznaje w pierwszej instancji wszystkie sprawy karne. Sąd Rejonowy dla miasta Rygi, rejon Liwonia, jest właściwy w pierwszej instancji w sprawach karnych objętych tajemnicą państwową. Wyrok sądu rejonowego /miejskiego, od którego została wniesiona apelacja (*apelācija*), jest rozpoznawany w instancji odwoławczej przez sąd okręgowy. Od wyroku sądu niższej instancji można wnieść kasację (*kasācija*) do Senatu Sądu Najwyższego. W sądach miejskich/rejonowych sprawy karne są rozstrzygane przez sąd w składzie jednoosobowym. Jeżeli postępowanie karne jest szczególnie złożone, prezes sądu pierwszej instancji może zadecydować, że sprawa zostanie rozstrzygnięta przez sąd w składzie trzyosobowym. Środki zaskarżenia w sprawach karnych (apelacja bądź kasacja) są rozpoznawane przez sąd w składzie wieloosobowym.

Zgodnie z **kodeksem postępowania cywilnego (Civilprocesa likums)** w pierwszej instancji sprawy rozstrzyga sąd rejonowy/miejski, z wyłączeniem spraw, które są ustawowo zastrzeżone do właściwości sądu okręgowego. Wnioski o egzekucję roszczeń bezspornych (*bezstrīdus piespiedu izpildīšana*) i egzekucję roszczeń na podstawie tytułu wykonawczego (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtība*) są rozpoznawane przez wydział rejestru nieruchomości właściwego sądu rejonowego/miejskiego. Sądy okręgowe rozpoznają w pierwszej instancji:

- spory dotyczące prawa własności do nieruchomości, z wyjątkiem spraw dotyczących podziału majątku między małżonkami;
- spawy wynikające z prawa zobowiązań, jeżeli wartość przedmiotu sporu przekracza 150 000 LVL;
- spawy dotyczące ochrony uprawnień wynikających z patentu, znaków towarowych i chronionych oznaczeń geograficznych;
- spawy dotyczące upadłości i likwidacji instytucji kredytowych.

Zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego, jeżeli rozpoznawana sprawa dotyczy kilku roszczeń, dla których właściwy jest sąd rejonowy/miejski, a dla pozostałych z nich właściwy jest sąd okręgowy, lub gdy sąd miejski/rejonowy przyjął pozew wzajemny, do którego rozpatrzenia właściwy jest sąd okręgowy, sprawę rozpoznaje sąd okręgowy. Sąd Okręgowy dla miasta Rygi jest właściwy do rozpoznania w pierwszej instancji spraw cywilnych objętych tajemnicą państwową. W sądach pierwszej instancji sprawy cywilne są rozpoznawane przez sąd w składzie jednoosobowym, natomiast w postępowaniach, w których złożono środki zaskarżenia (apelację lub skargę kasacyjną), sprawy są rozpoznawane przez sąd w składzie wieloosobowym.

Sprawy dotyczące naruszeń administracyjnych są rozpoznawane przez sądy rejonowe/miejskie oraz okręgowe mające właściwość w sprawach cywilnych i karnych. Zgodnie z **lotewskim kodeksem naruszeń administracyjnych (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss)** decyzja wydana przez organ wyższego szczebla może być zaskarżona do sądu rejonowego/miejskiego. Orzeczenie sądowe wydane przez sąd rejonowy/miejski może zostać zaskarżone do sądu okręgowego, jeżeli przepisy lotewskiego kodeksu naruszeń administracyjnych wyraźnie to przewidują. Orzeczenie sądu okręgowego w postępowaniu administracyjnym o naruszenie nie może zostać zaskarżone i jest wykonalne w dniu jego wydania.

Zgodnie z **kodeksem postępowania administracyjnego** sprawy administracyjne są rozpoznawane w pierwszej instancji przez oddziały Rejonowego Sądu Administracyjnego, chyba że prawo stanowi inaczej. Jeżeli sprawa jest rozpoznawana w pierwszej instancji przez Rejonowy Sąd Administracyjny, przy czym istnieje konieczność, aby sąd zbadał informacje objęte tajemnicą państwową, sprawę rozpoznaje Oddział Rejonowego Sądu Administracyjnego w Rydze. Jeżeli ustawa stanowi, że sprawy administracyjne mają być rozpoznawane w pierwszej instancji przez Okręgowy Sąd Administracyjny lub Wydział Spraw Administracyjnych Senatu Sądu Najwyższego, a nie przez Rejonowy Sąd Administracyjny, odpowiednie pismo procesowe należy wnieść do Okręgowego Sądu Administracyjnego lub Senatu Sądu Najwyższego, w zależności od danego przypadku. Strona postępowania administracyjnego może wnieść apelację od wyroku/wyroku w sprawie wпадkowej wydanego przez sąd pierwszej instancji, chyba że na podstawie przepisów ustawowych apelacja jej nie przysługuje lub może ona wnieść jedynie skargę kasacyjną. Nieprawomocny wyrok Rejonowego Sądu Administracyjnego można zaskarżyć do Okręgowego Sądu Administracyjnego. Strona postępowania sądowego może wnieść skargę kasacyjną na wyrok lub wyrok w sprawie wпадkowej wydany przez instancję odwoławczą, jeżeli sąd naruszył przepisy materialne lub procesowe bądź przekroczył w toku postępowania zakres swojej właściwości. W sądzie pierwszej instancji sprawy są rozpoznawane w składzie jednoosobowym lub wieloosobowym, podczas gdy w instancji odwoławczej – w postępowaniu apelacyjnym bądź kasacyjnym – w składzie wieloosobowym.

Zgodnie z **ustawą o patentach** Sąd Okręgowy dla Rygi – działając w charakterze sądu pierwszej instancji – rozpoznaje w toku postępowania cywilnego sprawy dotyczące zagadnień związanych z prawną ochroną wynalazków:

- przywrócenia uprawnień z patentu;
- stwierdzenia nieważności patentu;
- praw użytkownika uprzedniego;
- stwierdzenia naruszenia patentu;
- stwierdzenia braku naruszenia patentu;
- udzielenia licencji, postanowień licencji lub wykonania umowy licencyjnej;
- prawa do odszkodowania z tytułu niemożności jawnego korzystania z wynalazku.

Zgodnie z **ustawą o wzorach** Sąd Okręgowy dla Rygi – działając w charakterze sądu pierwszej instancji – rozpoznaje sprawy dotyczące prawnej ochrony wzorów:

- uznania prawa do wzoru;
- stwierdzenia nieważności rejestracji wzoru;
- stwierdzenia naruszenia wzoru;
- udzielenia licencji, postanowień licencji lub wykonania umowy licencyjnej.

Sąd Najwyższy obejmuje **Senat**, w skład którego wchodzi trzy wydziały (Wydział Cywilny, Wydział Karny i Wydział Administracyjny) oraz dwie **izby** (Izba Cywilna i Izba Karny). Izby rozpoznają apelacje od wyroków wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Senat rozpoznaje skargi kasacyjne od wszystkich wyroków sądów rejonowych/miejskich i okręgowych, a także rozpoznaje w pierwszej instancji sprawy dotyczące decyzji podjętych przez Państwowy Urząd Kontroli (Valsts kontroles padome), zgodnie z postępowaniem przewidzianym w art. 55 ustawy o Państwowym Urzędzie Kontroli. Izby rozpoznają sprawy w składzie trzyosobowym. Senat Sądu Najwyższego rozpoznaje sprawy w składzie trzyosobowym lub w pewnych przypadkach przewidzianych przez prawo w składzie rozszerzonym.

Prawnicze bazy danych

Nazwy i adresy internetowe baz danych

[Portal sądów krajowych](#)

[Sąd Najwyższy](#)

Czy dostęp do bazy danych jest bezpłatny?

Tak, dostęp jest **bezpłatny**.

Krótki opis zawartości

W portalu sądów krajowych publikuje się orzecznictwo sądów powszechnych w sprawach cywilnych i karnych (wybór orzeczeń sądów wszystkich instancji), a także orzecznictwo sądów administracyjnych. Aby uzyskać więcej informacji, należy zapoznać się z częścią dotyczącą orzecznictwa sądowego (*Tiesu nolēmumi*) oraz usług elektronicznych (*E-Pakalpojumi*).

W archiwum orzecznictwa umieszczonym w portalu Sądu Najwyższego można znaleźć zarówno aktualne orzeczenia Senatu, jak i streszczenia orzeczeń. Informacji należy szukać w części dotyczącej informacji sądowych (*Tiesu informācija*).

Informacje dodatkowe

Informacje zamieszczone w portalu sądów krajowych, orzeczenia Senatu i streszczenia orzeczeń opublikowane w portalu Sądu Najwyższego są obecnie dostępne tylko w języku łotewskim.

Ostatnia aktualizacja: 08/06/2015

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.